

Székelyország

«Székely-Udvarhely»

Csik, Háromszék, Marastorda, Tordaanyas és Udvarhely-
vármegyék partoktól független, székely érdekű újság

Előfizetési ára: egész évre 10 K, félére 5 K,
negyedévre 2 K 50 f. Egyes szám 16 fillér. Hirdet-
sek díjszabás szerint. Megjelenik minden vasárnap

FELELŐS SZERKESZTŐ:
BETEGH PÁL
LAPTULAJDONOS.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Székelyud-
varhely, Kossuth-utca 31. sz. Telefon 15. sz. Posta-
takarékpénztári csekk- és kúlingszámla 10489. sz.

Felvidéki székely falu.

Mikor az Alföld sugyszólván
Magyarország minden nagyobb
városának szíve megdobban,
hogy népének, lakosságának ál-
dozatkészségéből az oroszok ál-
tal elpusztított, felégetett felvi-
déki községeket újra felépíttesse,
akkor ezen nemes versengésben
nem maradhat el a vitézlő, hős
és nemes székelyeknek szülő-
földje sem.

Midőn a székely ezredeknek
összes harcosai minden harc-
téren kiváló bátorságot és harc-
képességet tanúsítanak, szegény
volna reánk, az itthonmaradt
székely férfiakra és nők nézve,
hogy jelenleg hazánk dicsősé-
géért küzdő és vérüket ontó
apáink és testvéreink nagy ön-
feláldozása mögött elmaradjunk.

Mutassa meg tehát az a nép,
az a föld is, amely Mikó Imre
gróf, Lázár grófok, Both gyer-
győi és Kornis Ferenc udvar-
helyszéki hős királybíró, vala-
mint Gábor Áron, Turóci Mó-
zes és több hasonló hős és
nemeslelkű férfinek sarja és
szülőföldje, hogy nem külön-
bözik a nemeslelkűség és jószí-
vűség tekintetében sem a többi
magyar testvér vidékek és test-
vér népektől.

Indítsunk mi is saját kebe-
lünkben ily nemescélú gyűjtést
és járuljon hozzá kivétel nél-
kül minden székely ember, min-
den székely nő saját jó és ne-
mes érzésű szívének sugallata
és anyagi tehetsége szerint leg-
alább néhány fillérrel.

Örökítsük meg ezáltal mi is
a kárpátmenti felvidéken szere-
tett Székelyföldünknek áldott
nevét!

Ez annál is inkább felebaráti
és hazafias kötelességünk, mert
hiszen ugyanazok a Kárpátoka
mi drága otthonunkat is öve-
zik, amelyek lábánál most sze-
gény felvidéki testvéreink a leg-
nagyobb nyomornak, a legna-
gyobb inségnek kitéve, hajlék-
talanná, földönfutóvá lettek.

Enyhítsunk tehát mi is vala-
mit azok fájdalmain, akik mind-
nyájunkért szenvedtek és mind-
nyájunkért áldozták fel egész
szegénységüket és adjunk örökké
hálát a mindenható Istennek,
hogy Székelyföldünket az ellen-
ség galád, vad, pusztító kezei-
től megmentette! (Bereczk.)

Mestrovich Jekelius Egon.

Közzöltük e felhívást annak
reményében, hogy megértik a
vezető körök és követni fogják
Debreczen példáját. Teremtünk
életet a romokon s a romok fe-
lett fakadó új élet megteremté-
sében tündököljön a székely ál-
dozatkészség is.

„Marsch”- induláskor.

Lobog a lobogó, indul a vonat.
Fehérruhás lányok piros rózsát szórnak.
Szemekben ott a diadal vágya,
Ott a bánatnak könnye,
Halálnak félelme,
Csillogó kaszája.

Robog a robogó, induló vonat.
Fehérruhás lányok piros rózsát szórnak
Ajakról a dalt a szél visszahozza...
Ott künn terem még csak sok piros rózsát
Itthon nem marad csak hervadozó rózsák:
Fehérruhás lányok.

Levelet akarok írni tehozzád,
epedő, szerelmes levelet,
Amelyben föltárjam előtted őszintén lelkemet
Künn az utcán katonák dala harsog:
„Ma még piros élet, holnap örök álom”...
Hiába, már ez katona dolog.

Borus fellegek szállanak arra,
ahol te vagy lelkem,
Utolsó sóhajom küldöm el néked e versben.
Hátha a nóta énnem is harsog:
„Ma még piros élet, holnap örök álom”...
Érzem, a nóta énnem is harsog.

Amikor nem írok már több
epedő, szerelmes levelet:
Mondd, a szívedben számomra
hagysz-e egy kis helyet?
Amikor fölöttem zendül a nóta halkan:
„Ma még piros élet, holnap örök álom”...
Mondd, egy imát mondsz-e értem
úgy magadban?
(1915. júl. 25.)

Medikus.

A hős 82-ösök

A cs. és kir. Hadügyminisztérium
1915. február 22-én kiadott 131-ik
számu veszteség lajstromába foglalt
82-ös ezredbeli tisztek és legénység
névsora. (XXVIII. közlemény.)

Tisztek: Ádám Péter tart. zászlós
12. sz. Torontálm. Szenthubert 1886.
hadifogoly. — Bálint Ferenc tart.
zászlós 9. sz. Csikvárdotfalva 1889
megsebesült. — Bittermann István
hadnagy 9. sz. Szebenvm. Nagysze-
ben 1894. megs. — Buci József
tart. hadapród. 10. sz. 2. menetz.
Székelyudvarhely 1882. hadifogoly.
— Micsey László őrmester, hadap-
ródjelölt 10. sz. Bácsbodrogyvm. Sza-
badka 1893. megsebesült. — Orosz
István tart. zászlós 11. sz. Beregv. Munkács 1887. hadifogoly. — Springer Rudolf tart. zászlós 12. sz. Pozsony megsebesült.

Legénység: Abodi Ferenc 10. sz. Udv. Siklód 1884. hadifogoly. — Abos Felix 5. sz. Csikdánfalva 1884. megs. — Ábrahám Felix 3. sz. Csikjenőfalva 1884. ms. — Ábrahám László c. őrvezető 3. sz. Kisküküllővm. Bozsrás 1887. meghalt 1914. nov. 22. — Ábrahám Péter 5. sz. Kiskvm. Somostelke 1887. ms. — Ács József 2. sz. Udv. Bözödujfalva 1893. ms. — Ádám Dénes 5. sz. Udv. Bözöd 1893. ms. — Ádám János 9. sz. Csvm. Gyimesközéplak 1886. ms. — Albert Ignác őrvezető, c. tizedes 10. sz. Udv. Füle 1880. hadifogoly. — Albert János 5. sz. Csikszentdomokos 1893. ms. — Aleran Mózes pött. 4. pót. sz. Udv. Székelydála 1887, meghalt 1914. nov. 24. — Ambrus Sándor 4. menetz. Csvm. Szárhegy 1893, meghalt 1914. nov. 25. — Ambrus Ferenc pött. 20. sz. Udv. Alsósófalva 1888. ms. — Ambrus Ferenc szakaszvezető 12. sz. Csvm. Kilyénfalva 1883. ms. —

Ambrus Ferenc szakaszvezető 12. sz. Csikmindszent 1887. ms. — Amb-
rus Márton 8. sz. Udv. Alsósófalva
1881. ms. — Ambrus István 4. sz. Csikszentmiklós 1887. hadifogoly. — Anda István 10. sz. Csvm. Gyimesbük 1892. hadifogoly. — Antal Ágoston 6. sz. Csikszenttamás 1892. megs. — Antal Sándor 7. sz. Csvm. Borszék 1886. ms. — Antal Dénes tizedes, c. szakaszvezető 12. sz. Csikdánfalva 1884., meghalt 1914. dec. 11. — Antal János pött. 6. sz. Csvm. Gyimesbük 1891, meghalt 1914. nov. 22. — Antal József 10. sz. Csikmadaras 1892. hadifogoly. — Antal Gyula szakaszvezető 3. sz. Csikdánfalva 1890. ms. — Antal Károly tizedes, c. szakaszvezető 10. sz. Csvm. Gyimesbük 1887. ms. — Antal Mihály 7. sz. Csvm. Borszék 1891. ms. — Antal István 6. sz. Szolnokdobokavm. Retteg. 1892. ms. — Antal István pött. 2. pót. sz. Csvm. Gyimesfelsőlak 1885. ms.

Baczoni Mihály 3. menetz. Csik-
csomortán 1893. ms. — Baczó Gyula őrvezető, c. tizedes 3. sz. Udv. Bagy 1891., meghalt 1914. nov. 22. — Bajkó András (Istváné) 8. sz. Csvm. Ditró 1889. hadifogoly. — Bakó Gergely 3. sz. Udv. Atyha 1892. ms. — Balázs András pött. 9. sz. Csvm. Kásonimpér 1887. hadifogoly. — Balázs Dénes 5. sz. Udv. Korond 1892., meghalt 1914. nov. 19. — Balázs János tizedes 10. sz. Udv. Ülke 1885. hadifogoly. — Balázs József századkürtös 8. sz. Csvm. Gyergyóremete 1890. ms. — Balázs Lajos 3. sz. Csikszentsimon 1887. ms. — Balázs Mózes 8. sz. Udv. Homoródalmás 1881. ms. — Baliga Gábor 10. sz. Csvm. Gyimesközéplak 1884. hadifogoly. — Bálint Sándor 10. sz. Udv. Korond 1883. hadifogoly. — Bálint Ferenc 10. sz. Udv. Lövéte 1884. hadifogoly. — Bálint Márton tizedes 8. sz. Csiklázárfalva 1891. ms. — Balla József 10. sz. Csikszentgyörgy 1889. hadifogoly. — Balog Antal 3. sz. Csikszentimre 1893. ms. — Balog Gyula 7. sz. Csikborzsova 1889. ms. — Balogh András 9. sz. Gyergyószentmiklós 1886. ms. — Balogh Mihály 10. sz. Csikkozmas 1884. hadifogoly. — Balogh Pál Gyula 4. pót. sz. Csikborzsova 1889., meghalt 1914. nov. 12. — Bányai József 5. sz. Udv.

Székelyvéczke 1891. ms. — Bányász Antal 7. sz. Csvm. Gyergyóújfalva 1893. ms.

(Folytatjuk)

A tépett zászló.

Irta: Kérnay Saturnó.

A gőzmozdony mély szuszogással haladt előre s mohón engedte ki füstjét kormos torkából. A kerek zakatolása kissé elfojtotta a szép barna székely fiuk nótáját, de ők nem törődtek ezzel, hiszen akiknek ez a melabus, bánatos nóta szólt — messze, messze Csikban vagy Háromszékben — már úgy sem hallották.

A komoly, harcias arc mellett, ez a gyengéd, melabus nótá:

Édes jó anyám,
jutok-e még eszedbe... stb.

Oly szeliden, oly finoman hangzott, mintha nyári reggel, pirkadáskor az erdő mélyén fülemile szólna s oly gyengéd volt, mint a hajnali nap-sugártól megaranyozott pókhalón a reggeli harmat.

S ők futták a nótát — bucsuztak a havasok fehér virágától, bucsuztak s miként a golyák csoportban a falu határán még egy kört repülve s kerepelve bucsuznak — s elmennek új hazájukba, úgy ők is mielőtt elhagyták hazájukat, elfújtak egy-egy nótát és vissza-visszanéztek a sötét-kék ködbe vesző erdélyi havasok felé...

A vonat lassabban haladt s megszűről a Rákóczy-induló akkordjai hangzanak; közben hangos éljenzéssel.

A vonat megáll.

Érmihályfalván vagyunk! Este van.

Középen a cigány huzza a Rákóczyt, körülötte pedig a lámpások pislogó gyertyája-halványan szűrődik át a színezett papíron, mely kínai figuráival olyan képet nyújtott, mintha az ó-világ valamely istenének ünnepeén éjjeli áldozatot akarnának bemutatni.

A cigányok látva, hogy jóképű székely fiukkal van dolguk, hamarosan rákezdtek egy jó ropogásra!

Ugy jártak a barna ördögök, mint Gyergyóban vagy Csikban azokkal a fehér virágokkal, kik most talán azoknak s imába foglalják neveiket.

Egyszerre néma csend! Eláll a zene!

A 82-ös székely gyalogezred dicsőségtől tépett zászlója előttünk az egyik kocsai ajtajában s közben a katona-zene rázendít a Néphymnusra...

Mint a cserfa vihar után, oly büszkén állanak a barna fiuk s mintha hideg, téli szél fujta volna ki arcukat, — napfénytől körülragyogva — emelt fővel... és szinte hallani vélte az ember, amint mindegyik mondja:

— Ne félj jó öreg királyunk!
Béke királya! Székely grád meg, hal,
De magát meg nem adja!
Soha! Soha!...

S fénylett mindegyikük szeme, miként a sötét éjben a fáklya.

... Még egy-két táncot eljártak ezután s fel kellett szállaniok, mert indult a vonat.

És most egy nagyszerű jelenet következett. Jelenet, mely a legköszívűbb harcosból is könnyet csalt ki.

Mielőtt a vonat megindult, egy anya jött kis leánykájával s szegfű-csokrot hozott, hogy a zászlóra tegye. Mivel más nem volt, kis leánya hajából kifonta a rózsaszín szalagot s azzal kötötte meg és utána megcsókolta a zászlót...

A kislány erre sirva fakadt és e hangokat hallatta:

— Anyukám én is, én is!...

Az anya felemelte s ő oda érintette, megcsókolta kis szájával a zászlót.

A zászlós kezében szinte remegett a zászló, mindön az az ártatlan, tiszta, szűri ajk megérinté azt...

Könnyezett mindenki...

Még egy-két pillanat s a vonat az „Isten áldd meg a magyart!” hangjai mellett lassan, dőögvén indult meg barna fiaival s ismét megszólalt az ők melabus nótájuk:

Édes jó anyám,
jutok-e még eszedbe... stb.

Büszke lehet az a nemzet s nem kell félnie, amelynek ily honleányai, ilyen fiai vannak!

Érmihályfalva pedig sokszorosan büszke lehet honleányaira s bár a történelem nem fog róla megemlékezni, a 82-ös székely gyalogezred fiai szívében neve örökké élni fog.

S bár elhervad s elvész a virág, melyet zászlónkra tűzött honleánya, de annak az ártatlan szűri csóknak lehetete körüllebegi zászlónkat örökké és dicsőséget fog neki s nemzetének hozni!...

Székely hősök.

Csik-, Háromszék-, Marostorda-, Tordaaranyos- és Udvarhelyvármegyéből származó és a világháborúban megsebesült, meghalt vagy hadifogságba jutott hősöknek a hadügyminiszterium veszteség lajstromai alapján összeállított hiteles kimutatása.

XXX.

Olpean Eliás 50. gye. 4. z. Tavm. T-Szolcsva 1890. ms. Onisior Vazul 62. gye. 6. sz. Mtm. Mezőzáh 1890. ms. — Oprea János 50. gye. 4. z. Tavm. Felsőpeterd 1892. ms. — Ordás György tart. szakaszvezető 62. gye. 5. sz. Mtm. Mezőszengyel 1884. megs.

Pakurar Lázár János 50. gye. 4. z. Tavm. Mezőbő 1896., meghalt 1914. nov. 21. — dec. 16. — Pán-

tya György 50. gye. 4. z. Tordaavm. Szkerisora 1889. ms. — Pantya János 50. gye. 4. z. Tavm. Aranyosfő 1891. ms. — Pásztor Grezian 62. gye. 7. sz. Mtm. Mezőszabéd 1893. ms. — Péntek János őrzető, címz. tizedes, 8. sz. Mtm. Mezőjára 1892. ms. — Petrea György 50. gye. 4. z. Tavm. Albák 1888. megs. — Pirsol Vazul 50. gye. 4. z. Tavm. Pusztacsán 1887. ms. — Pirsol József 50. gye. 4. z. Tavm. Pusztacsán 1891. ms. — Pojepár Eliás századdobos 62. gye. 10. sz. Mtm. Lovér 1890. ms. — Popa Kozma 50. gye. 4. z. Tavm. Nagyluka 1890. ms. — Popa Tódor 50. gye. 4. z. Tavm. Felsőfüle 1887. ms. — Póri Mihály 62. gye. 10. sz. Csikvm. Gyimesfelsőlak 1890. ms. — Preszkan György 50. gye. 4. z. Tavm. Pusztaszentmárton 1880. ms. — Prodan Vazul 50. gye. 4. z. Tavm. Felsőpodsága 1887. ms. — Puczi János 62. gye. 9. sz. Mtm. Gernyeszeg 1889. ms. — Puskás Ferenc pött. 62. gye. 5. sz. Tavm. Oláhdellő 1891. ms. — Puskás Gábor 62. gye. Görgényádas 1892. megs.

Ros János 50. gye. 4. z. Tavm. Bóvár 1888., meghalt 1914. nov. 21. — dec. 16. — Ruzs Sándor 50. gye. 4. z. Tavm. Komjátszeg 1889. ms. — Ruzs Emil 50. gye. 4. z. Tavm. Luka 1886. megs. — Ruzs László 50. gye. 4. z. Mtm. Kiscserged 1889. ms. — Ruzs Mihály 62. gye. 7. sz. Mtm. Kincsesfő 1892. ms. — Ruzs Miklós 62. gye. 6. sz. Mtm. Görgényadorján 1889. ms.

Sikó Ferenc tart. tizedes, c. szakaszvezető 62. gye. 10. sz. Mtm. Mikháza 1888. ms. — Sipos Sándor tart. 62. gye. 7. sz. Mtm. Szabéd 1882. ms. — Sirb Simon 50. gye. 4. z. Tordaavm. Alsódetreheim 1892. megs. — Sup Gligor 50. gye. 4. z. Tavm. Berkes 1893. ms. — Suten Vazul 50. gye. 4. z. Tavm. Aranyosgerend 1892. ms.

Szabó Ferenc 50. gye. 4. z. Tavm. Felvincz 1896. megs. — Szaporean Sándor 50. gye. 4. z. Tavm. Mezőbő 1884. ms. — Szász János 50. gye. 4. z. Tavm. Aranyosgyéres 1887. ms. — Szentannai Márton pött. 62. gye. 4. gépf. oszt. Tavm. Mezőbodon 1886. ms. — Szilveszter Sámuel 62. gye. 8. sz. Tavm. Oláhdellő 1897. ms. — Szöcs János 82. gye. 4. sz. Csikdalfalva 1892. ms. — Szombath László tart. őrzető c. tizedes 62. gye. 7. sz. Mtm. Szabéd 1889. ms. — Szomeresán János pött. 62. gye. 10. sz. Mtm. Marosoroszfalu 1885. ms. — Szoporosan György 50. gye. 4. z. Tavm. Aranyoslóna 1890. ms.

Tamás József 50. gye. 4. z. Tavm. Toroczkoszentgyörgy 1886. ms. — Tamás Gyula 82. gye. 7. sz. Csikvm. Borzsova 1892. ms. — Tasnádi János 50. gye. 4. z. Tavm. Székelykosárd 1889. megs. — Timár János pött. 62. gye. 7. sz. Mtm. 1887. ms. — Tojka Mihály 50. gye. 4. z. Tavm. Tur 1888. ms. — Tóth Vazul 62. gye. 7. sz. Mtm. Sóvárad 1895. ms. — Trif Simon 50. gye. m

4. z. Tavm. Albák 1885. ms. — Trok János 50. gye. 4. z. Tavm. Aranyoszonk 1892. ms.

Urkán Gusztáv 50. gye. 4. z. Tavm. Sösszentmárton 1886. megs. — Valean János 50. gye. 4. z. Csvm. Szentkirály 1893. ms. — Vas Ádám 62. gye. 12. sz. Marostvm. Atosfalva 1887. ms. — Váld János tizedes 50. gye. 4. z. Tordaavm. Lupény 1886., meghalt 1914. nov. 21. — dec. 16.

Zöld Antal pött. 62. gye. 7. sz. Mtm. Nagyerne 1883. ms.

Zs-lea Simon őrzető 50. gye. 4. z. Tavm. Topánfalva 1889. ms. — Zsoldos János 50. gye. 4. z. Tavm. Topánfalva 1889. ms. — Zsoldos Simon 50. gy. e. 4. z. Tavm. Aranyosvágás 1892. megs.

(Folytatjuk.)

A székely-ló a világháborúban.

Irta: lengyelfalvi Bárá Orbán Ottó.

III.

A székely-ló tenyésztésének csökkenését, minőségének lezállását első so bñ az idézte elő, hogy állami intézkedéssel a szabad székely-mének használatát tiltották, a közhasználatból kizárták. E rendelkezést szigorúan végrehajtották az egész vonalon.

Beállították az állami ménállomásokot és a székely gazdákat arra kényszerítették, hogy tenyészkancákat fedeztetési díjak fizetésével, állami ménekkel fedeztessék.

Az állami mének kiosztásánál pedig elkövették azt az órási hibát, hogy semmi tekintettel nem voltak az egyes vidékek kanca-állományára, anyagára, hanem derűre-borúra felvér, angol, Nonius és más hidegvérű fajméneket osztottak ki a székely vidékre. Igen kevés számban jutottak arab, lipicai ménnek, amelyek pedig a legjobban megfelelnek a székely-lóanyaghoz.

Ennek a hátránya aztán évről-évre szomorúan mutatkozott a fajtisza székely-lóivadékok elkorcsosulásában. A kisebb fajta székelykancákkal kereszteződött hidegvérű és más magasabb fajta ménnek így aztán a székely-lovat elkorcsosították; szívós, kitartó képességét mérhetetlen károsodással csökkentették.

Szóval úgy minőség, mint mennyiség tekintetében a székely-lófaj évről-évre visszaesett.

A szabad ménekhez szokott kancák a kézről való fedeztetést, papucsba való bujtatást nem tűrhették s ezért nagyon ritkán fogtak csikót az állami ménektől. Másfelől pedig a székely nép a fedeztetési díjak fizetésében egy újabb adót látott, amit már konzervatív természetéből kifolyólag sem fizetett szívesen.

Akárhány inkább elhagyta a fedeztetést, meddőségre kényszerítette állatát, mintsem a fedeztetési díjat megfizesse és a fedeztetéssel járó

idővesztéseket reáshánja. A lóállomány tehát épen felére szállott alá.

Végül nagy bünye volt, hogy akkor a székely-ló értékét nem ismerték fel. Csak arra voltak tekintettel, hogy nagy elakú lovakat tenyésztenek, de a minőséget figyelmen kívül hagyták. Így aztán annak tenyésztését mesterségesen megakadályozták, a páratlan lófajtát elcsenevezíteni és létszámát leapasztani engedték. Ezt az óriási hibát most már nagy áldozatok árán is alig lehet helyrehozni.

A másik nagy bűnt a székely közérdek és ezzel a legelő állami kezelés alá helyezésével követték el, mert a szabad legeltetés megszüntetésével a székely nép állattenyésztését egy csapásra tönkretették. Ennek következtében a székely lóirtó gazdák állományukat leapasztották, miután a legelőhiány miatt azt a régi létszámban föntartani nem tudták.

Egyi viszontagság után, a még véletlenül megmaradt székely-ló a világban ruban teljesített hasznos szolgálatával beigazolta, hogy a lófajta védelme, szaporítása nélkülözhetetlen országos érdek. Tehát a székely-ló tenyésztésének újabb fellendítése — még a legmesszebb terjedhető áldozatok árán is — feltétlen kötelessége az intéző köröknek, mert ezzel nemcsak a székely nép anyagi helyzetén segítenek, hanem a hadsereg elkerülhetetlen szükségletét is kielégítik.

A székely nemzet a világháborúban lovával együtt megmutatta kitartó, szívós ellenállását a haza védelmében. Tehát lovastól együtt kiálló érdemet szerzett arra, hogy a kormány e téren is támogassa országos érdekből...

Erre nézve szerény nézeteimet a következő cikkben fogom elmondani. (Folytatjuk.)

HIREK.

— **A világháború évfordulója** alkalmából — vasárnap az összes templomokban háláadó és könyörgő istentiszteletek voltak.

— **Nemzeti előléptetések.** A székelyudvarhelyi cs. és kir. 82-ös ezred parancsnoksága a harctéren Miklóssy Károly, Gvidó Béla, Gereöffy Géza, Dánél Ágoston, Dr Bernát Ágoston, Fogarassy Balázs, Dobos András, Csörgő Mihály, Varga János, Részegh Ferenc, Kovács Kálmán, Berecz Gyula, Varga Jenő, Győrfi Ignác tart. hadapródokat — tart. zászlósoknak; Szathmáry Lajos, Ádám Mihály, Nagy Dénes, Balázs András, Solnay Dénes egyévi önkénteseket — hadapródjelölteknek; Jánosi Ignác tizedes, címz. szakaszvezetőt — valós. szakaszvezetőnek; Szűcs Albert tizedest — c. szakaszvezetőnek; Hideg Péter, Veres János, Somorai Jakab, Simó Balázs őrzetű, c. tizedeseket — valós. tizedeseknek;

Székely Mihály gyal., címz. tizedest, György Ferenc, Szilágyi György, Orbán Sándor, Borbáth Károly, Szakács Ádám, Fikó Péter őrzetűket, Varga Dénes, Bérés József, Kolumbán Ferenc, Kolumbán Ince, Kénesi János gyalogos, c. őrzetűket — valóságos őrzetűknek; Miklós János gyal., c. őrzetűt — őrzetű, c. tizedesnek; Imre Lajos pót., Jakab Sándor, Jakab József, Keresztes György, Beeze Béla, György Károly népf. gyalogosokat — őrzetűknek; Károly Lőrinc gyal., Laczkó Dénes és Szász Károly póttartalékosokat — címz. őrzetűknek; **Rothénary** Albert ezredes, a székelyudvarhelyi 82-ös ezred parancsnoka pedig Szabó András tart. gyal., c. szakaszvezetőt — tart. hadapródnak léptette elő.

— **Julius 29.** E nap nevezetes dátum a vidéki sajtó és főképp a miniszterelnöki sajtó-osztály munkakörében. Ekkor érkezett a vidéki lapok — és hatóságokhoz az ezredik tavaszi tudósítás a világháborúról s annak reánk és szövetségeseinkre nézve kolosszális eredményeiről. Elismerés, hála illeti azt a szervezetet, mely „ideget“, kitartást ad az ország közönségének — pontos jelentéseivel; napról-napra történeti hűséggel jegyezvén fel a világháború eseményeit. A zeredeti hivatalos távirati értesítések naponként a „Székelyország“ kiadóhivatalának kirkatában olvashatók.

— **Kérelem a város közönségéhez.** Székelyudvarhely város polgármestere 4891—1915. ki. sz. alatt a következő kérelmet intézi a közönséghez: A nyári melegebb idők beállta s azonkívül a háború állapotok is szükségessé teszik, hogy az esetleges járványok fellépését megakadályozzuk. — Hazánk területén még eddig kolera esetek csak szörványosan fordulnak elő s ha a tisztaságra ügyelünk, megtudjuk akadályozni azt, hogy városunkban bármilyen járványos betegség befészkelje magát. — A városi hatóság mindent elkövet a köztisztaság fenntartására, a személyzet csekély létszáma miatt azonban a hatóság minden szükséges intézkedést megtenni nem tud, s nagyon is rászorul a közönség támogatására. Minden egyes polgár, ha a saját személyét illetőleg a tisztaság fenntartására ügyel, ha a szemetet, hulladékot az utcákon s tereken nem szórja el, az általa csinált szemet eltakarításáról gondoskodik: ez által nemcsak a hatóságot segítette munkájában, hanem a saját egészségének biztosításáról is gondoskodott. — Felkérem tehát a közönséget, hogy a háziszemetet és egyéb hulladékot az utcákra ne szórja ki, a kereskedő urakat, hogy az üzletük lebonyolításával, kirakodással járó szalma, széna és papír hulladékok feltakarításáról gondoskodjanak, az állattartó gazdákat pedig, hogy trágya gödreiknek tisztán tartása és mészsodattal való fertőtlenítése iránt gyakrabban, de legalább is hetenként kétszer intéz-

kedjenek. — Tájékoztatásul még azt is közlöm a közönséggel, hogy a kolera elleni védőoltások megkezdődtek. Aki tehát magát beakarja oltatni, a városi tanácsnál a d. e. hivatalos órák alatt jelentkezze. Székelyudvarhely, 1915. július 26-án. Dr Majthényi Miklós, polgármester.

— **Leánygimnázium szervezése** érdekében Marosvásárhelyt értekezletet tartottak s egy küldöttség Dr Bernády György főispánnak memorandumot nyújtott át, a melyben a felsőbb leányiskola államosítását, illetve leánygimnáziummá való átszervezését kéri már szeptemberre a közoktatási minisztériótól.

— **Vakok a világháborúban.** A vakok a legnagyobb csapás, mely embert érhet. A vakok enyhítése a legnagyobb jótétemény. Tizenkilenc ezer vak él hazánk területén. A vakok nyomorainak enyhítésére létesült a Vakok Eperjesi intézete, melynek helyzete a háború miatt lényegesen súlyosbodott, mert a Vakok Boltját, hol az intézetnek számot tevő jövedelmet biztosító ipari készítményeit forgalomba hozták, súlyos veszteségek érték. A harctérhez közel levő Eperjes városban pedig napról-napra fokozódik a drágaság, mely az intézetet súlyosan érinti. Bizalommal kérjük tehát a jólelkű közönséget, hogy bármily csekély adománnyal, de a sorssújtott vakokat segítse. Az adományok a nevezett Intézethez küldendők.

— **Legújabb távirat.** A min. eln. sajtóosztályától jul. 31-én d. u. vett távirati értesítés szerint — Budapestén nagy lelkesedést kellett s a lapok által is lelkesen kommentáltak, mint döntő győzelmünk biztos jele, Hófer éjfel után érkezett jelentése, mely szerint *lovasságunk tegnap kevéssel délután bevonult Lublinba.*

— **Tábori lap.** Pihenünk kissé egy kis orosz faluban, indulóra készen. Köröskörül ropognak a fegyverek, az ágyuk Öröm hallgatni. Gyurjuk a muszkát. Nincs semmi baj. Mesés az élet. Sátor alatt, friss szalmán pihenünk. Ha hozzájutunk jó étel-ital, hegedű szó is van olykor-olykor. Egy kis nótázás szép esendesen a táborban. Ilyen a pihenő. Hangulat kitűnő, minden vonalon csak előre nézés... W. R.

— **Társulati méhészet.** A tordaaranyosvármegyei gazdasági egyesület igen életrevaló eszmét ohajt megvalósítani. Az elhagyott, néptelen, gyenge méheseket, kaptárakat, méhészeti eszközöket és felszereléseket megmentendő — ezek felhasználásával — társulati alapon nagy méhst állít fel a kitűnő méhlegelőkké bíró havas alján. Ezt a példát az egész Székelyföldön követni lehetne és kellene!...

— **Citera.** 2 drb tollverős citera szabad kézből, olesón eladó. Cim: Horváth fogházor Székelyudvarhelyt szentimre utca 22/b.

— **Ne unatkozzék!** Hiszen vásár- és ünnepnapját nagyszerűen eltöltheti Homoród-fürdőn — társas-kirándulással. A kocsik egész napra 10 K oda és vissza. Ha ötön mennek, személyenként 2 K, négynek 2 K 50 f. A kirándulók kényelmére külön vendégszoba. Kocsik Nagysolymosi Kővez Ármán gyógyszerárán Székelyudvarhelyt megrendelhetők. Homoród gyógyfürdő vize Rádió-aktivitással bír s páratlan hatásu.

— **A bab, borsó és lencse** legmagasabb ára a magyar szent korona országainak egész területén métermázsánként (100 kg.) tiszta súlyt, száraz (érett) minőséget érte, a következő: bab (paszuly) 40 K, borsó 50 K, lencse 50 K 1915. július 28-tól kezdődőleg.

Irodalom.

A „Magyarország“ politikai napilap a háború óta a legjobb és legpontosabb hírszolgálatra rendezkedett be. Gyorsan, tárgyilagosan közvetíti az eseményeket s tudósításában sokoldalúságra törekszik. Közli a hivatalos híreket, de közli ellenségeink jelentéseit is, amelyek ismertetvén az ellenkezőket, föltárják vállalkozásaink nagy nehézségeit s még sikereinknek mutatják sikereinket. A „Magyarország“ nemzetközi hírszolgálatot rendezett be, amelynek a semleges földön levő Amsterdam a közép-pontja. Harctéri tudósítói a hivatalos sajtó-hadiszállástól függetlenül járják a harcerek s közvetlen megfigyelés alapján írják gyors és mindig megbízható tudósításukat. A lap szépirodalmi része is csupa aktuális. Szépirodalmi élén Tömörkény István és Krudý Gyula állanak. Krudý a fővárosi életet, a pesti emberek háborús érzéseit és gondolatait veti papírosra, Tömörkény az alföldi magyar népnek a világháborúban tanúsított magatartását festi hasonlíthatatlan magyaros művészettel. A „Magyarország“ nem háborús rovatai is mindig élénkek, változatosak úgy, hogy a lap méltán lett az intelligens magyar családok legzűvösebb olvasott napilapja. A „Magyarország“ szerkesztősége és kiadóhivatala Budapest, VI. Teréz-körút 22. szám alatt van. A lap előfizetési ára negyed évre 8 korona. Egyes szám ára 12 fillér.

A világháborúban megsebesült, meghalt vagy hadifogságba jutott — Csik-, Háromszék-, Marostorda-, Tordaaranyos- és Udvarhely-vármegyék bármelyik községébe tartozó s külön a hős 82-ös katonák hiteles és teljes névsorát egyedül a „Székelyország“ c. ujság közli. E lapot három hónapig 2 K 50 fillérért bárhova s így a táborba is bérmentesen elküldi a „Székelyország“ kiadóhivatala, mely Székelyudvarhelyt, Kossuth-utca 31. sz. alatt van. — **Remdélje meg azonnal!** Posta-utalványra írja le a címet és küldje be a csekély előfizetést, melynek vétele után hetenként pontosan kapja a „Székelyország“-ot, a székelység hű barátját.

Nyomtatta és kiadja BETEGH PÁL könyvnyomtató int. Székelyudvarhelyt

BENZOLINE

Figyelmeztetés!

Több oldalról hozzám érkezett panasz folytán figyelmeztetem a tisztelt vevőközönséget, hogy illetéktelen egyénnek a Benzoline minőségét idegen anyagokkal való keverés által meghamisítani igyekeznek.

Ott tehát, a hol megbízható viszontelárusító nincs, a rendelések közvetlenül hozzám intézendők.

A nagy waggonhiány és egyéb szállítási nehézségek eddig is rendkívül késleltették a beérkezett rendelések gyors elszállítását. Kérem tehát az érdeklődőket, hogy rendeléseiket sürgősen adják fel, nehogy felesleges késedelem támadjon.

Ismételten határozottan kijelentem, hogy az eredeti

BENZOLINE

mint motorüzemanyag kiválóan megfelel és minden katonai engedély vagy pénzügyőri ellenőrzés nélkül, bármily mennyiségben azonnal szállítható.

Árlappal szívesen szolgállok.

M. ELFER, **WIEN, I.,**
Krugerstrasse 3.